

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CLXXXIII. Urbanus IV. Anno Christi 1261. Imp. Occid. Vacant. Michaelis
Palæologi 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65477)

CLXXXIII.

URBANUS IV.

ANNO CHRISTI 1261.

IMP. OCCID. VACANT. MICHA-
ELIS PALÆOLOGI I.

IN Alexandri IV. interregno comi-
tia habita Viterbii magno Cardi-
nialium certamine, Pontificatum per-
tinaciter affectantibus singulis, qui
supererant octoni numero. (1) Tan-
dem IV. Kal. Septembr. anno 1261.
Pontifex extra sacrum Cardinalium
ordinem electus *Jacobus Pantaleon*,
Gallus, in Tricassibus ortus loco tenui,
Patriarcha Hierosolymitanus, qui ve-
nerat acturus de rebus Palæstinæ.
Pridie nonas Septembr. coronatus
appellari voluit nomine *Urbani IV.*
quod decessor ejus obiisset die S. Ur-
bano *Papæ & Martyri* sacrâ. Hujus
Pontificatûs initium finis fuit Imperiî
Latinorum in Oriente, captâ à Mi-
chaële Palæologo Constantinopoli,
exactoque Balduino II. cum à Baldui-
no I. cœptum stetisset annos circiter
sexaginta. Contra Palæologum Ur-
banus indixit bellum sacrum. Ille ut

Rayn. an.

1261.

§. 8.

9. 26.

Spond.

S. 2. 3. 8.

Rayn. an.

1264.

§. 26. 27.

§ 6. 58. 61.

70.

A a a 3

Pon-

Spond
§. 1. 9.

Pontificem revocaret ab incepto, significavit se peroptare conjunctionem, pacemque Græcæ Ecclesiæ cum Latina: quæ tamen haud facta est ante Gregorium X. licet etiam sub Clemente IV. actum sit de ea. Idem instituit Festum Corporis Christi quotannis celebrandum Feriâ quintâ post diem octavam Pentecostes. (2) Obiit Perusiæ anno 1264. VI. Nonas Octobr. cum Pontifex fuisset annos tres, mensem unum, & dies quatuor.

ANNOTATIONES.

(1) Erant Cardinales ob eam causam tam pauci, quod creaverat neminem Alexander IV.

(2) Constitutione 1. quam confirmarat Clemens V. in Concilio Viennensi Oecum. XV. ut est in Clementina *Si Dominum de Reliquiis & Venerat. Sanctor.* Martinus V. Constitut. 12 Eugenius IV. Constitutione 6. Cardinalis Lambertinus de Serv. Dei Beatif. & Beat. Canoniz. lib. 4. part. 1. cap. 10. num. 21 scribit, *institutionem Festi in honorem Sanctissimi Corporis Christi causam suam desumpsisse à Revelatione facta Beatae Julianæ de Monte Cornelione; sed revelationem ipsam examinatam fuisse à Roberto Episcopo Leodiensi, & aliis Episcopis*

pis atque Ecclesiasticis Doctõribus : rursus Urbanum IV. tunc Archidiaconum Leodiensem, deinde erectum ad summum Pontificatum noluisse assensum præbere extensiõni Festi ad universam Ecclesiam, nisi postquam novo miraculo edoctus cognovit, Divinæ voluntatis esse, ut ejusdem quidem Festi extensio fieret ad universum orbem terrarum. Cùm etenim Urbanus degeret in Civitate Urbeveta, ut impetum Saracenorum evaderet, quos Manfredus Sicilia Tyrannus in Italiam evocaverat, tunc contigit, quòd incredulo Sacerdote Missam celebrante in Ecclesia Vulsinii Urbeveta Diæcesis, Hostia apparuit visibiliter vera Caro & roseo cruore respersa, et tantum exceptã particulã, quæ Sacerdotis digitis tangebatur, & Benda de Sindone, quæ ad obsequium Calicis tenebatur, ex sanguinis effusione madefacta est; itã ut, Sacerdote studente cooperire Corporale, dexterã autem Domini faciente virtutem, singulã guttæ Sanguinis ex Benda manantes, & in Corporale fluentes singulas Figuras in similitudinem Hominis in eo impresserint. Itaque re ad Urbanum IV. delatã ab ipso Sacerdote, qui pœnitentiã ductus suam antecedentem incredulitatem amarè deflebat, non modò decretum est, ut

Aaa 4

Mi-

Miraculum Corporale ad Ecclesiam Urbevetanam solemniter transportaretur, prout sanè solemniter delatum est, ipso Pontifice cum universo Clero & populo illud excipiente, & in Templo majori Urbevetano collocante, in quo etiamnum aservatur, & statis diebus publicè ostenditur, quemadmodum habent ea, que exarantur ab Omphrio Parvino, à Joanne Trithemio, à Sancto Antonino, & Guelmo Lindano, quorum verba profiant in Dissertatione de sacris Processionibus, P. Christiani Lupi tom. . nova editionis pag. 340. & quibus addi possunt Donzellinus in Historia de Solemnitate, & Festivitate Corporis Christi, Cappearil tom. 2. Historiarum Leodiensium pag. 642. Continuatores Bollandiani tom. 4 Aprilis pag. 437. Bartholomæus Fiseri in suo Opere de origine Festivitatis Corporis Christi, Martene de antiqua Ecclesie disciplina in Divin. celebr. Offic. cap. 29 num. 1. & duobus sequentibus. & Theophilus Raynaudus Operum tom. 11. pag. 347. verum etiam, eodem Urbano IV. præcipiente, compositum fuit à S. Thoma de Aquino Officium Sanctissimi Sacramenti, &c.

De supplicatione, in qua eodem festo die Corpus Christi defertur, nulla mentio est in constitutione Urbani IV. nulla in ejus
epitola

epistola ad Evam Reclusam S. Martini Leodiensis, quæ est apud Labbeum tom. 11. Conc. pag. 817. nulla apud D. Thomam, qui jussu Urbani *Officium* SS. Sacramenti composuit, nulla apud auctores, qui sub idem tempus scripsere de Festo hoc per eundem Urbanum instituto. De ea tanquam *divinâ inspiratione introducta* memoratur in Concilio Senonensi, quod anno 1320. celebratum est. *Verisimile est*, ait Van Espen part. 2. Juris Ecclesiastici Universi tit. 4. cap. 5. §. 5. *eam Sæculo XIV. paulatim invaluisse: atque non simul in omnibus Ecclesiis sed in aliquibus citius, in aliis serius fuisse institutam ad solemnitatem institutæ festivitatis augendam.* Constat incunte Sæculo XV. fuisse in more positam. Etenim Martinus V. constitut. citatâ 12. illis, qui processiones, in quibus ipsum *verificum Sacramentum dicto festo juxta ritus Ecclesiarum defertur*, continuo secuti fuerint, *centum dies singulis annis de injunctis eis pœnitentiis misericorditer relaxat.* Christianus Lupus dissert. de sacris processionibus, in quibus circumfertur sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum, cap. 2. & 9. scribit, *publicas cum Eucharistia Processiones, ejusdemque expositionem non cohasisse cum disciplina antiquæ Ecclesiæ, quam Schelstratus vocat disciplinam arcani*, in dissertat. de eadem disciplina cap. 7. art. 8. *Eam ob rem Sacrosanctum Eucharistiæ*

rifiæ Sacramentum occulta tum non Ethn-
cis solùm, ac Judæis, sed etiam Catechu-
menis ac Pœnitentibus, illis tanquam pro-
fanis, ne irriderent, istis, utpote nondum
dignis, qui scirent & admitterentur ad my-
steriorum communionem. Vide Joannis
Grancolas Commentarium Historicum in
Breviarium Romanum cap. §1. & Cardina-
lem Petram in Comment. ad Constitut. A-
postol. tom. 3. pag. 170. & 171.

CLXXXIII.

CLEMENS IV.

ANNO CHRISTI 1265.

IMP. OCCID. VACANTE MICH.
PALÆOL. 5.

Rayn. an.

1265.

§. 1.

§. 10. 13.

18. 20.

Spond.

§. 1. 2. 5.

Mensibus ferè quinque post mor-
tem Urbani IV. anno 1265. *Gui-
do Grossus Fulcodii Filius*, Cardinalis,
& Episcopus Narbonensis, juris val-
de peritus, concordi suffragatione
absens subrogatur. (1) Nec diem,
nec mensem electionis ejus apud ve-
tustiores Scriptores invenio. Octa-
vo Kal. Martias anno, quem modò
nominavi, Pontificem jam fuisse,
certum affirmo ex litteris, quas de
suscepto onere tanto scripsit die eo-
dem. *Hunc communiter Historia sic*
de